

Liv och hälsa ung 2020

*En undersökning i årskurs 7, 9 och år 2 på
gymnasiet om skolelevers hälsa,
levnadsvanor och livsvillkor*

SON Lekeberg

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Fakta om undersökningen 2020

- Anonym skolenkät på länets skolor
- Åk 7, åk 9 samt år 2 på gymnasiet
- Delvis olika frågor beroende på ålder
- Genomförs av Region Örebro län vart tredje år
- Svenska, engelska och teckenspråk
- Svarsfrekvens 78 %
- 7 857 elever

Fem frågekategorier 2020

- **Dig, din hälsa och din familj;** Bakgrundsfrågor, hälsobakgrund, psykisk hälsa, om föräldrarna
- **Dig och din skola;** Trivsel och åsikter om skolan
- **Delaktighet och inflytande;** Barnkonventionen, påverkan i kommunen, framtiden
- **Trygghet och utsatthet;** Trygghet på olika platser och utsatthet för olika otrygga situationer
- **Levnadsvanor;** Fysisk aktivitet, matvanor, spel (endast åk 9 och år 2), tobak, alkohol, narkotika och doping (endast åk 9 och år 2)

Skydds- och riskfaktorer

De skyddsfaktorer som har starkast samband med att må bra är att;

- känna tillit till någon förälder/vårdnadshavare
- ha en ljus/optimistisk framtidstro
- trivas i skolan/på arbetet

De starkaste riskfaktorerna är att:

- ha orolig sömn/sömnsvårigheter
- känna oro för familjens ekonomi

Dig, din hälsa och din familj

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

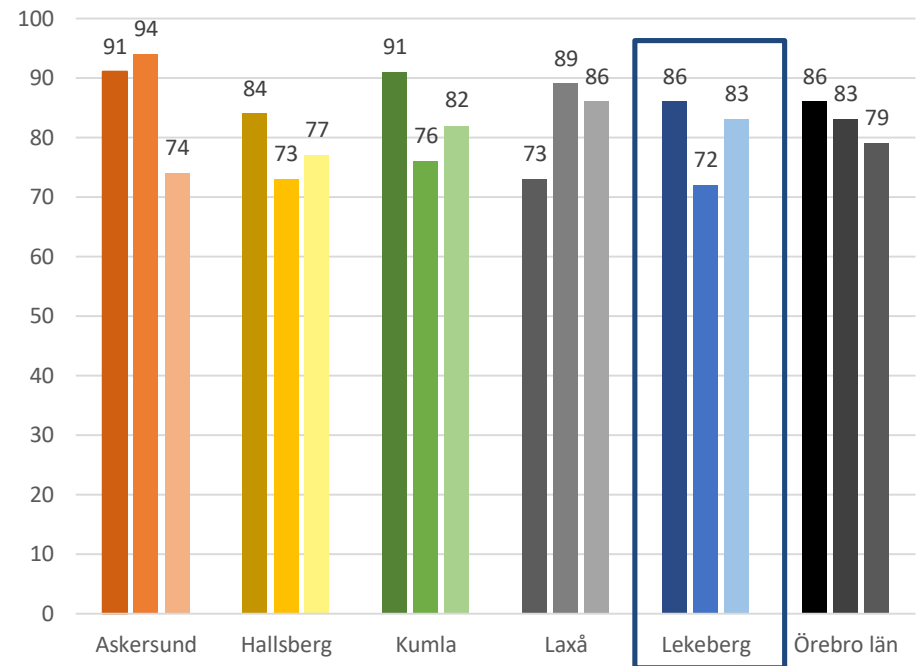
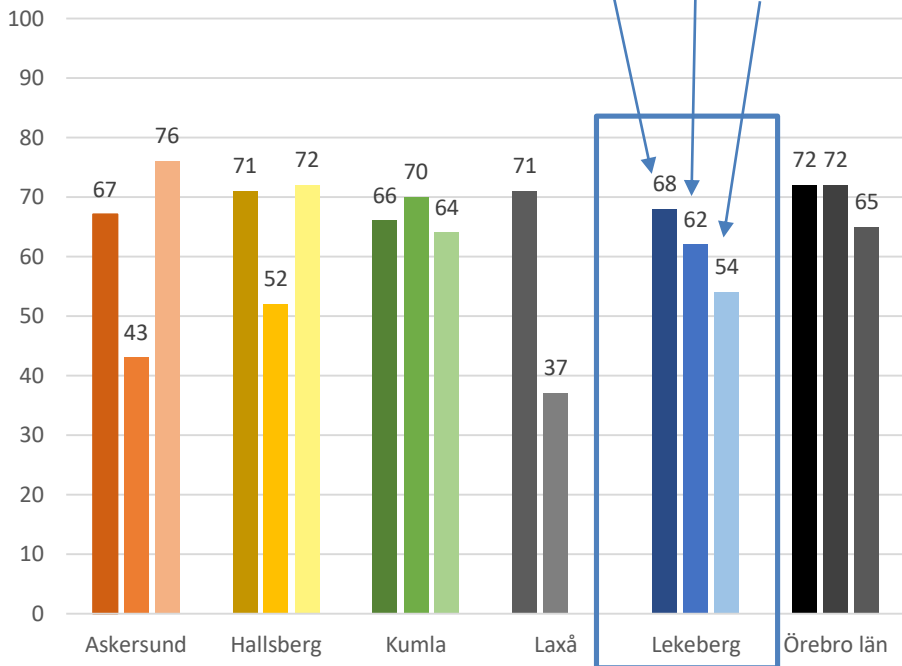

Mår allmänt bra

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

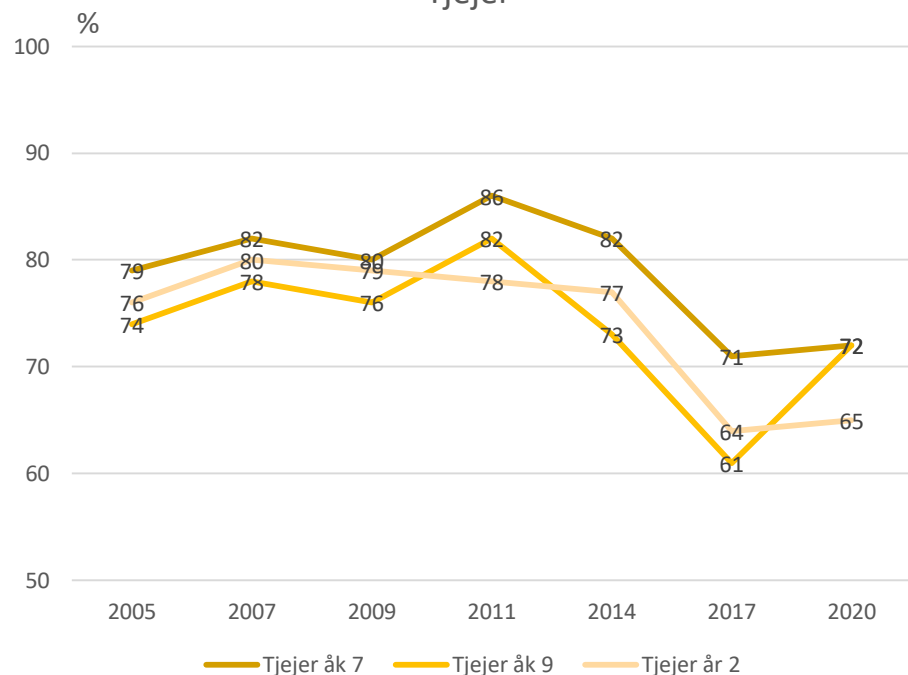
Hur mår du rent allmänt?

Procentandel som svarat 'mycket bra/bra' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

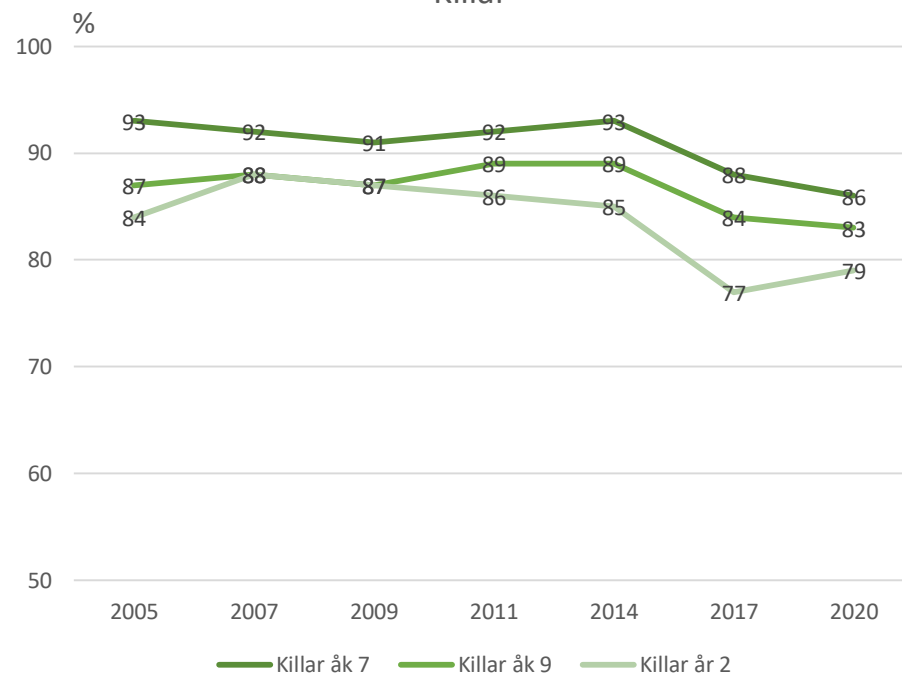
Källa: LHM, 2020

Mår allmänt bra

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Hur mår du rent allmänt?

Procentandel som svarat 'mycket bra/bra' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

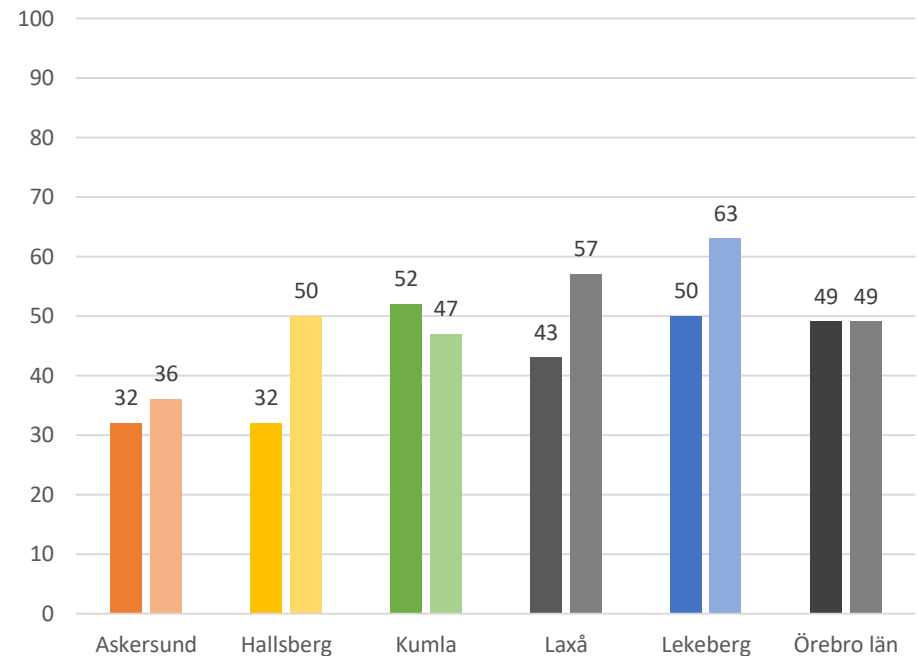
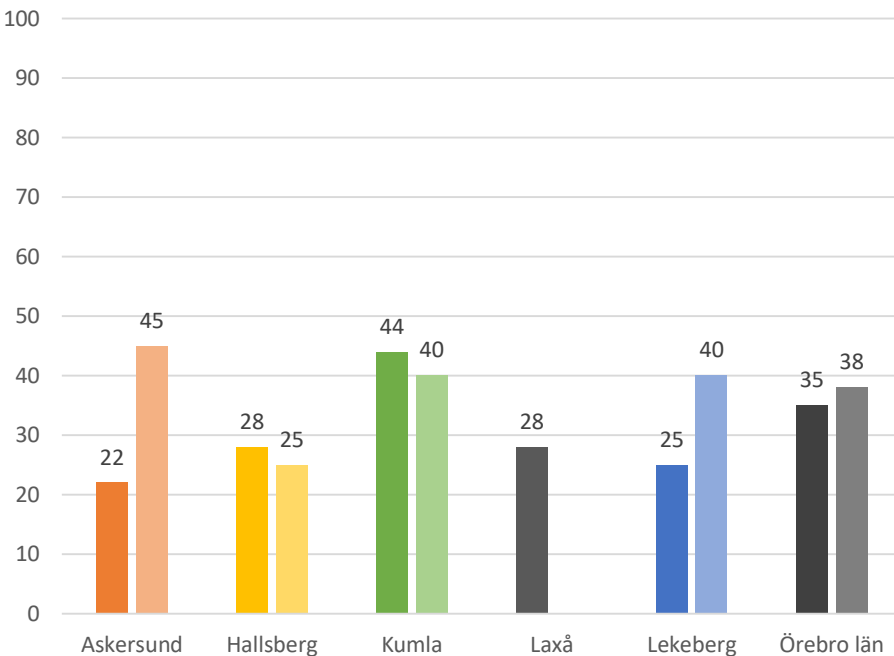
Källa: LHU,
Örebro län,
2005- 2020

Psykiskt välbefinnande

Mellanljus   Åk 9
Ljus   År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Psykiskt välbefinnande enligt "Mental Health Continuum - Short Form".

Källa: LHU, 2020

Andel (%) i förhållande till samtliga som svarat på de 14 frågorna: Blomstrande psykisk hälsa

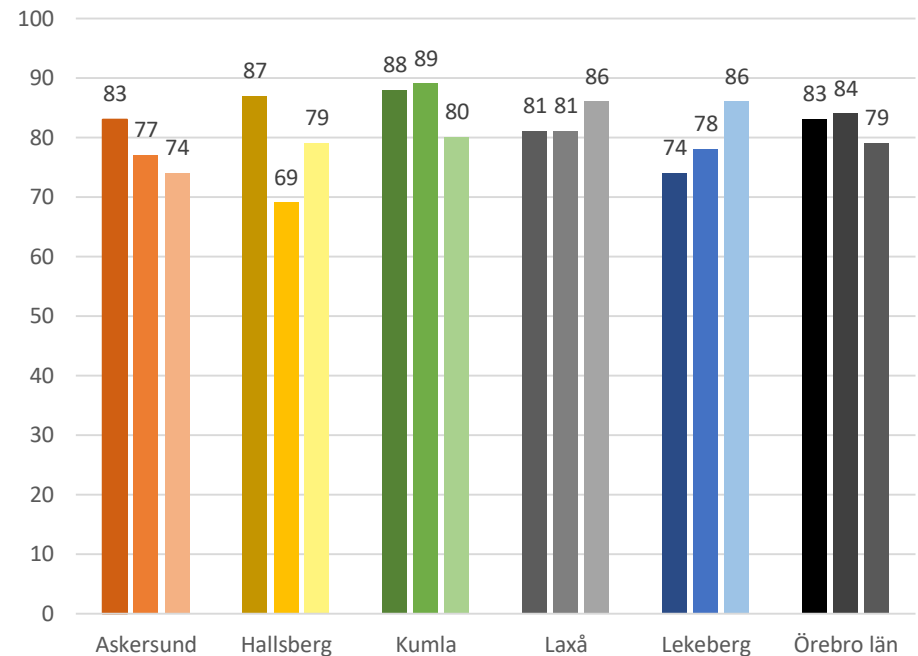
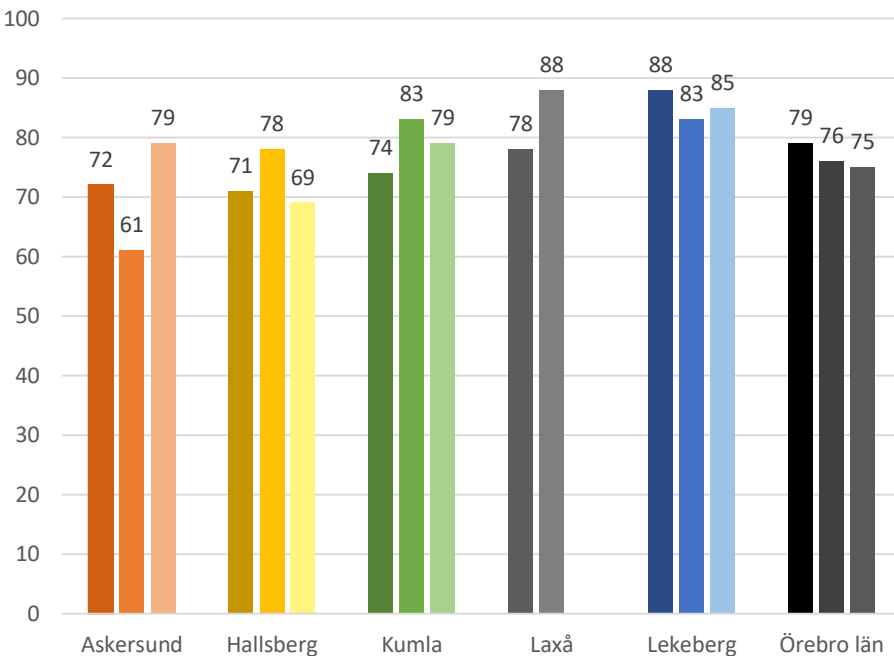

Ser positivt på framtiden

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNERKES
FOLKHÄLSOTEAM

Hur ser du på framtiden för din personliga del?

Procentandel som svarat 'mycket/ganska ljus' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

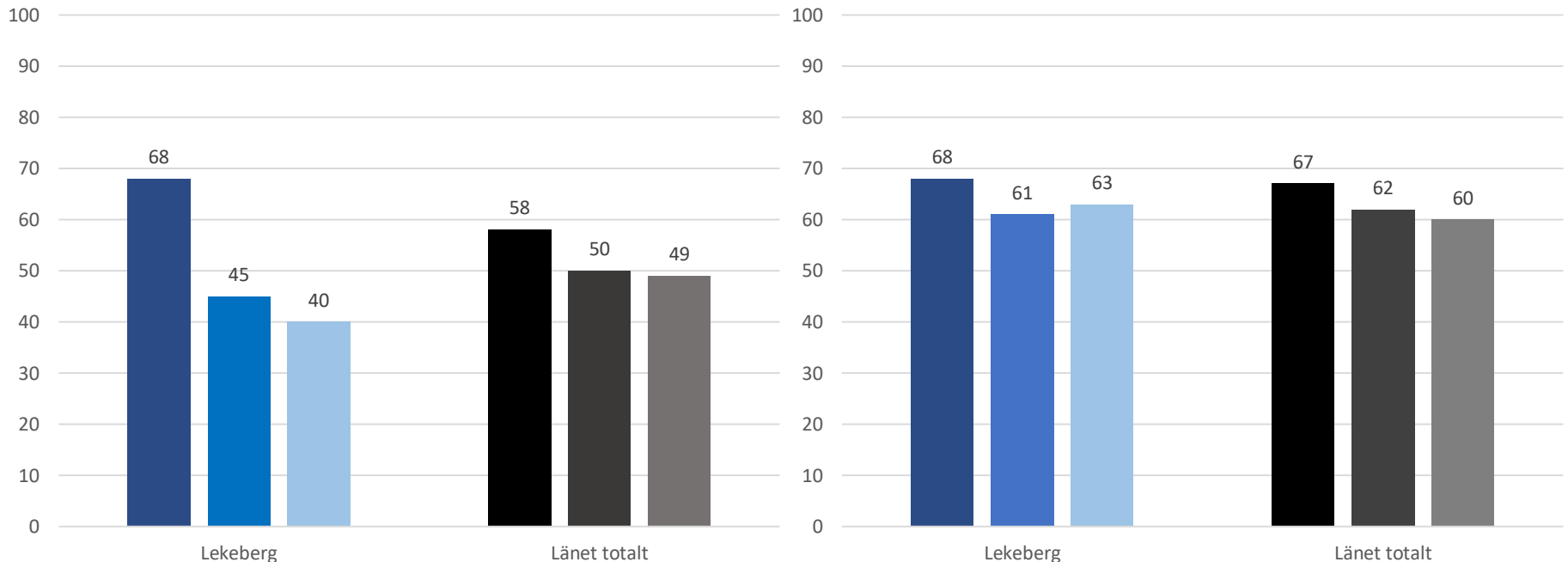
Källa: LHU, 2020

Socioekonomisk status – inte alls orolig

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Är du orolig för din familjs ekonomi?

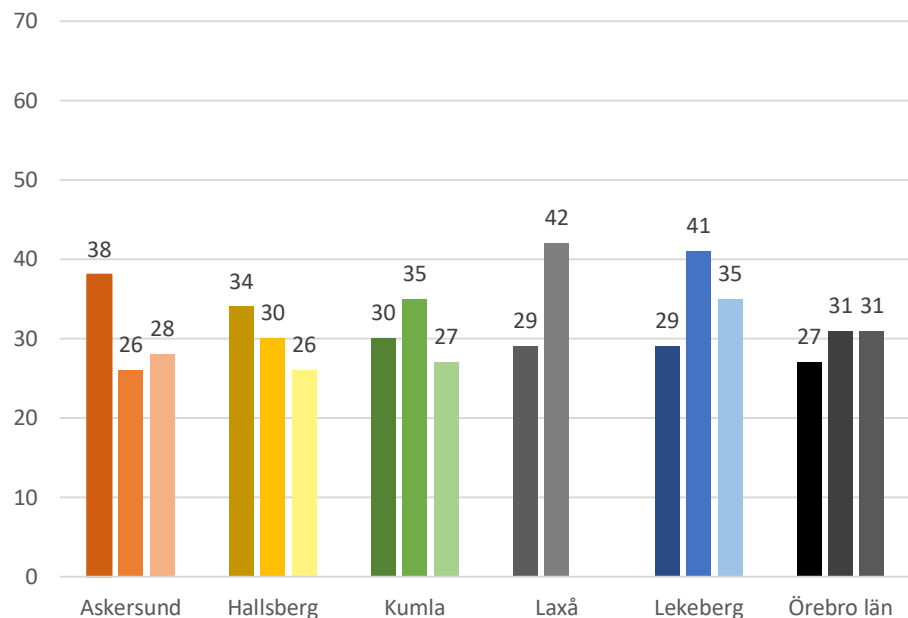
Andel (%) i förhållande till samtliga som svarat på frågan som svarat
svarsalternativ: Inte alls orolig

Källa: LHU, 2020

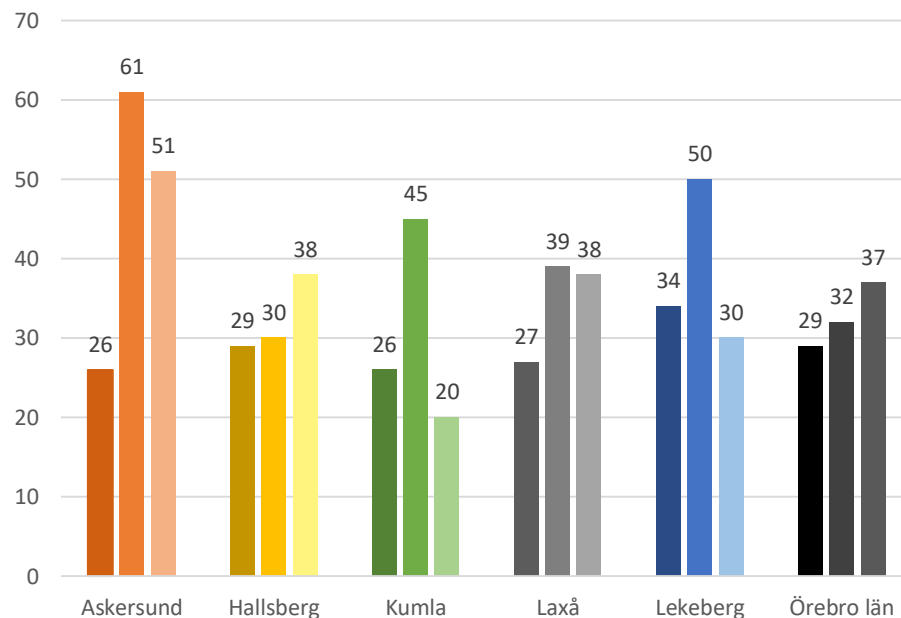
Besvär av någon funktionsvariation

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Har lätta eller svåra besvär av någon funktionsvariation*
Procentandel

Källa: LHM, 2020

Dig och skolan

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

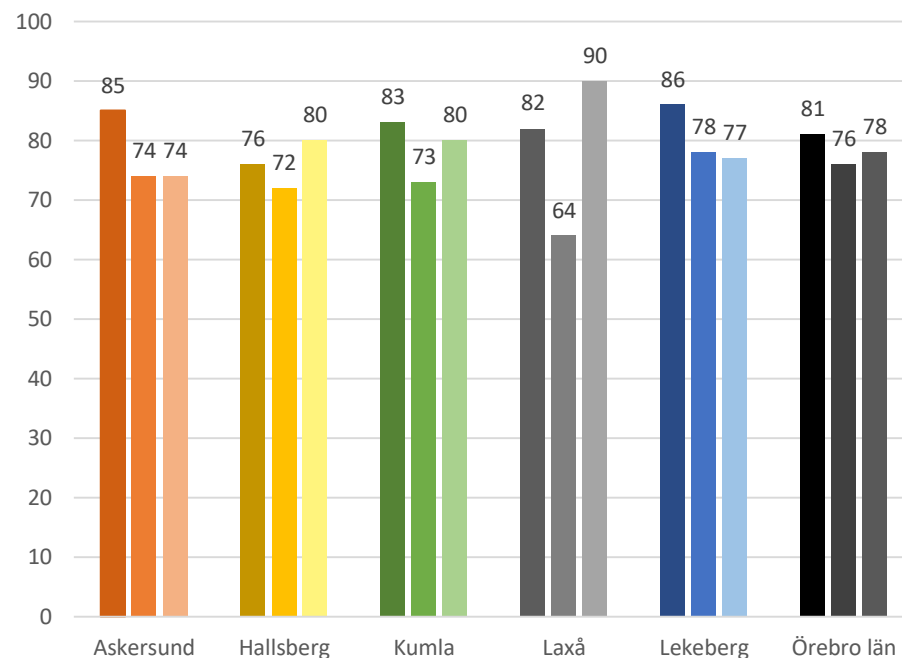
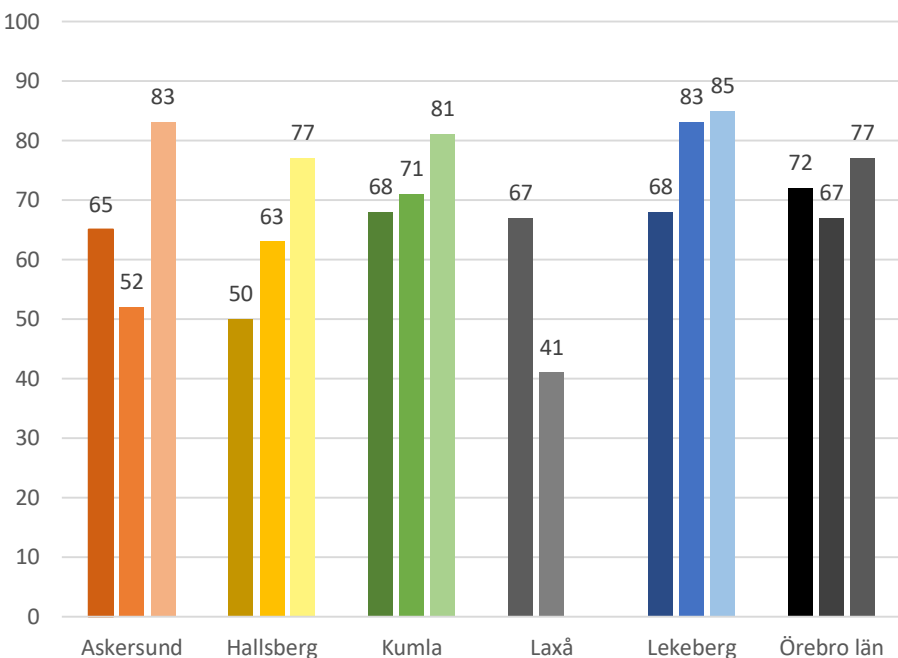

Trivs bra i skolan

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNERKES
FOLKHÄLSOTEAM

Hur trivs du i skolan?

Procentandel som svarat 'mycket bra/ganska bra' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

Källa: LHU, 2020

Delaktighet och inflytande

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

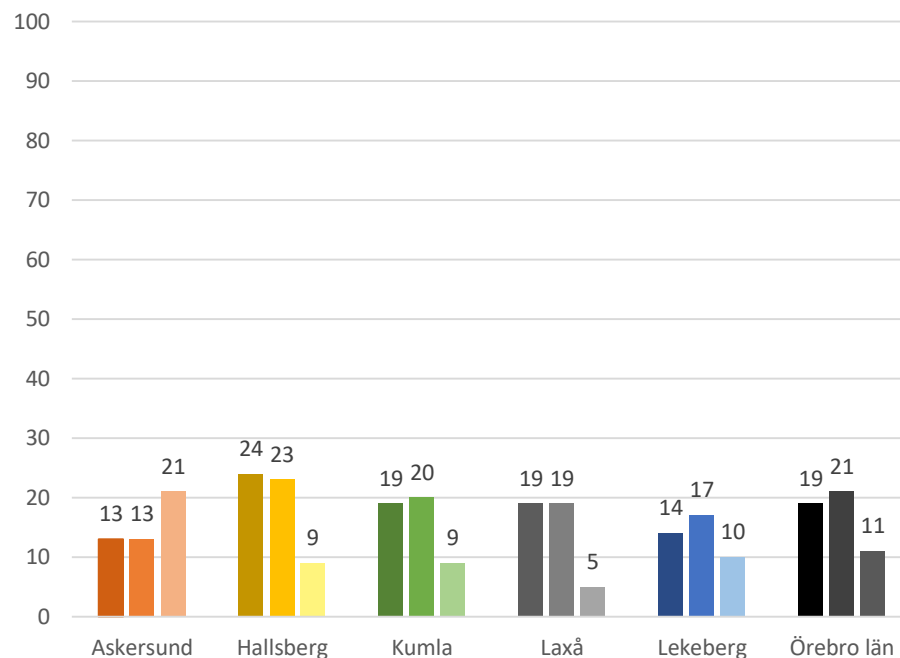
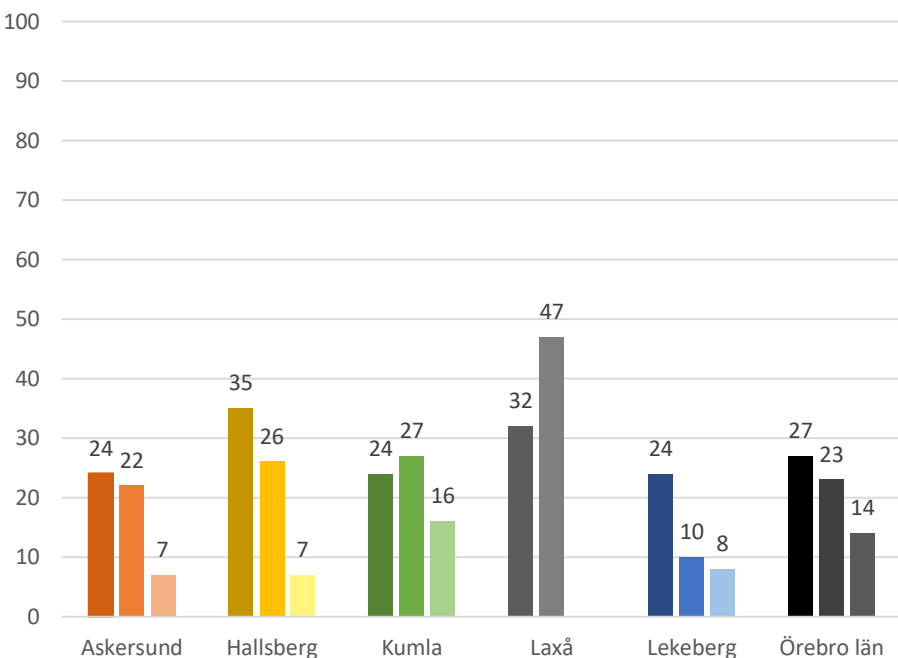

Har blivit utsatt för mobbning eller kränkande behandling i skolan

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

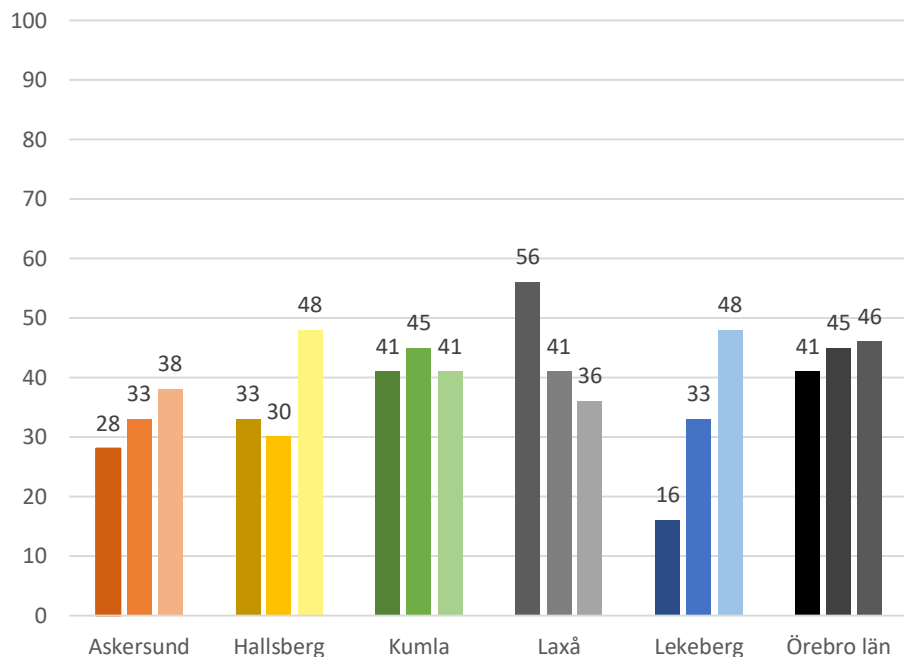
Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för mobbning eller kränkande behandling i skolan? Procentandel som svarat 'Ja, en gång/Ja, flera gånger' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

Källa: LHU, 2020

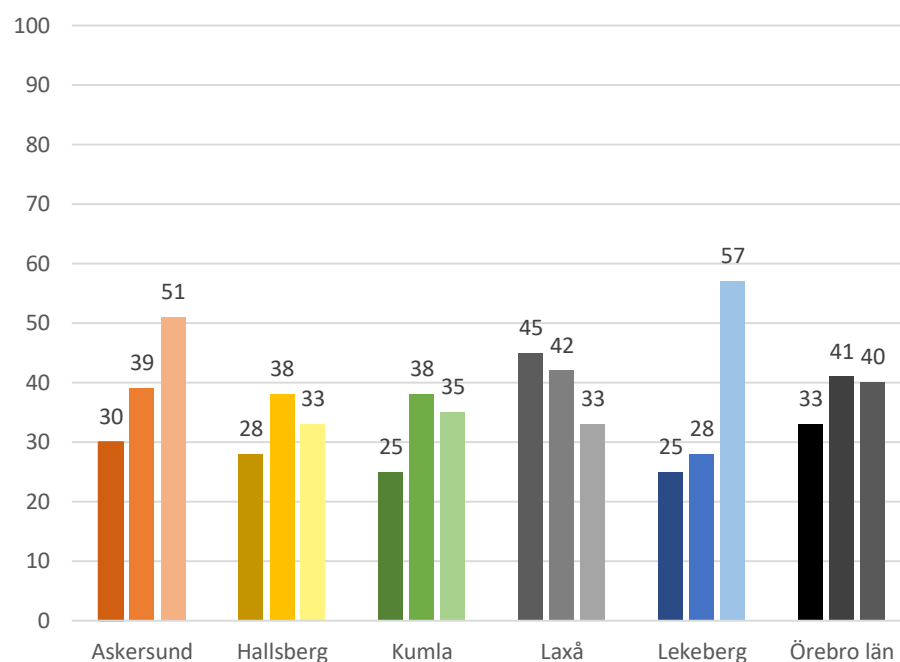
Vill vara med och påverka i kommunen

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?

'Procentandel som svarat 'ja' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

Källa: LHU, 2020

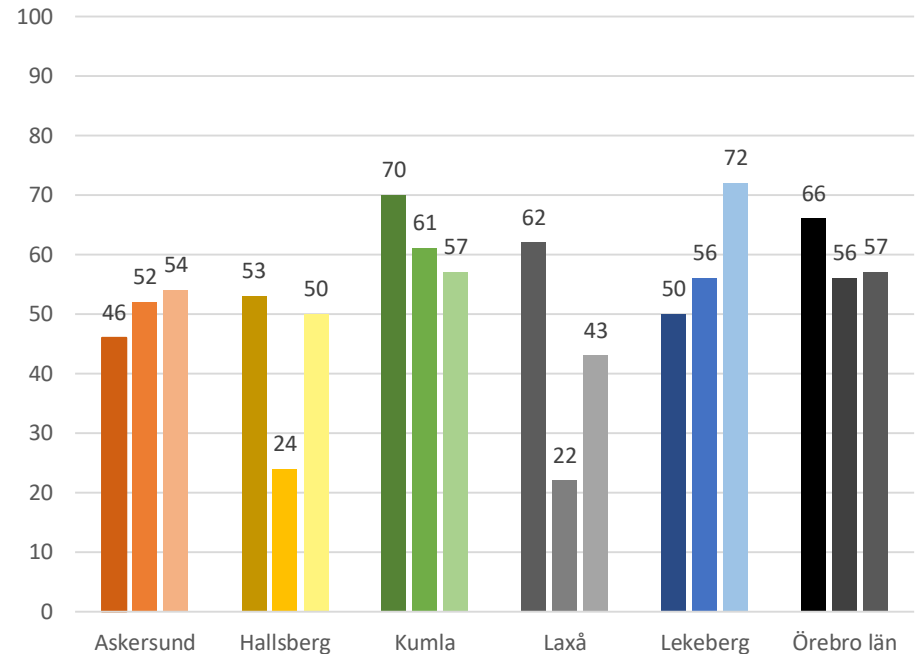
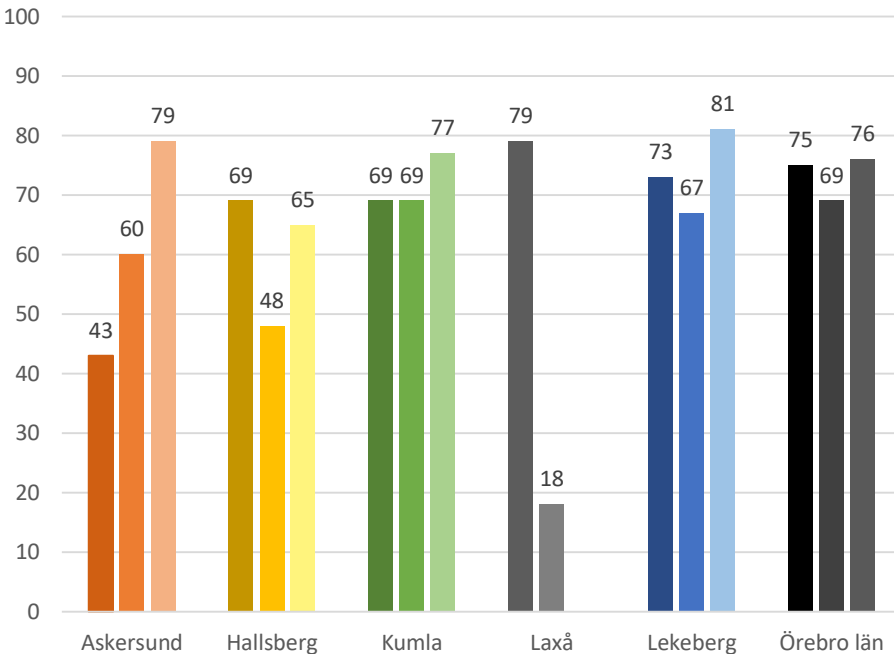

Känner till barnkonventionen

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Har du hört talas om FN:s konvention om barnets rättigheter
(barnkonventionen)?

Procentandel som svarat 'ja' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

Källa: LHU, 2020

Trygghet och utsatthet

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

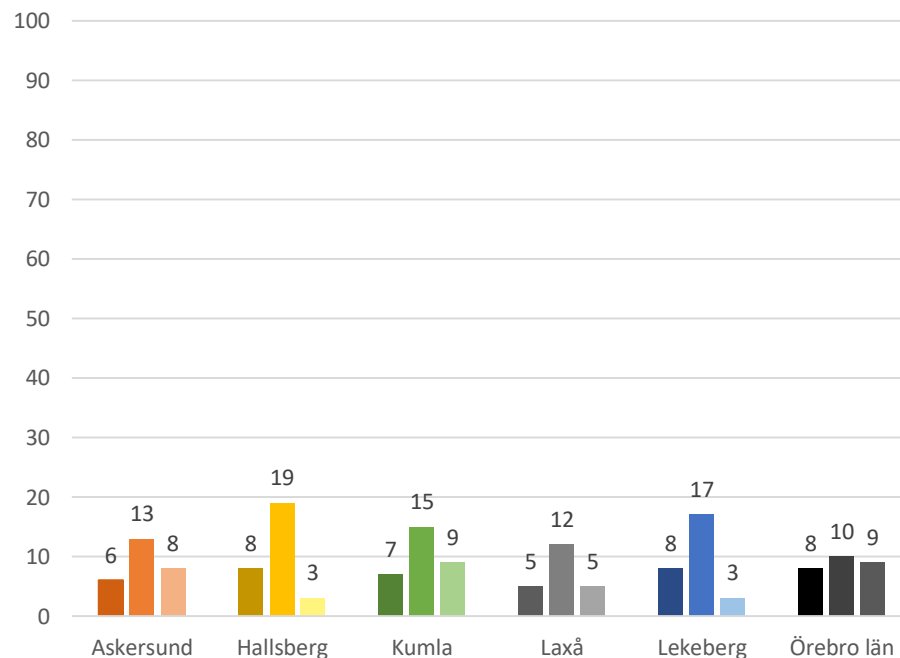
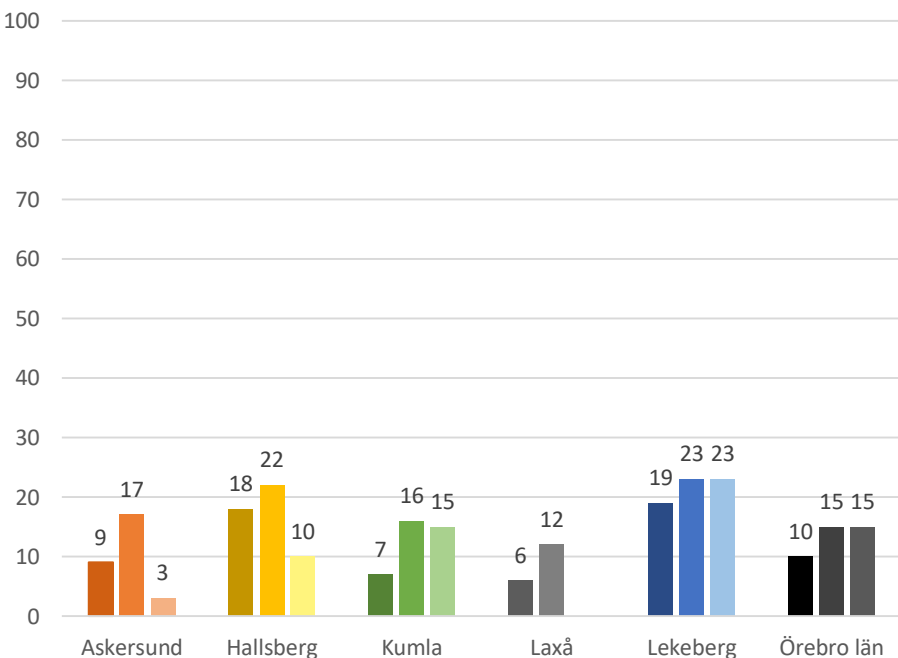

Blivit fysiskt eller psykisk illa behandlad av vuxen

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Har du någon gång blivit fysiskt eller psykiskt illa behandlad (till exempel slagen eller kränkt) av någon vuxen i din närhet utanför skolan?

Procentandel som svarat 'Ja, en gång/Ja, flera gånger' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

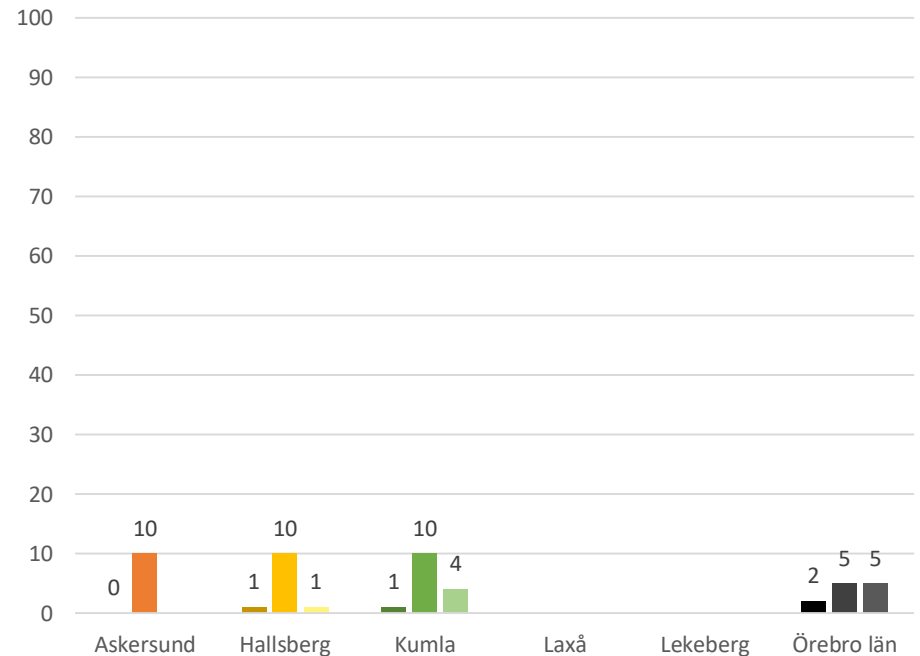
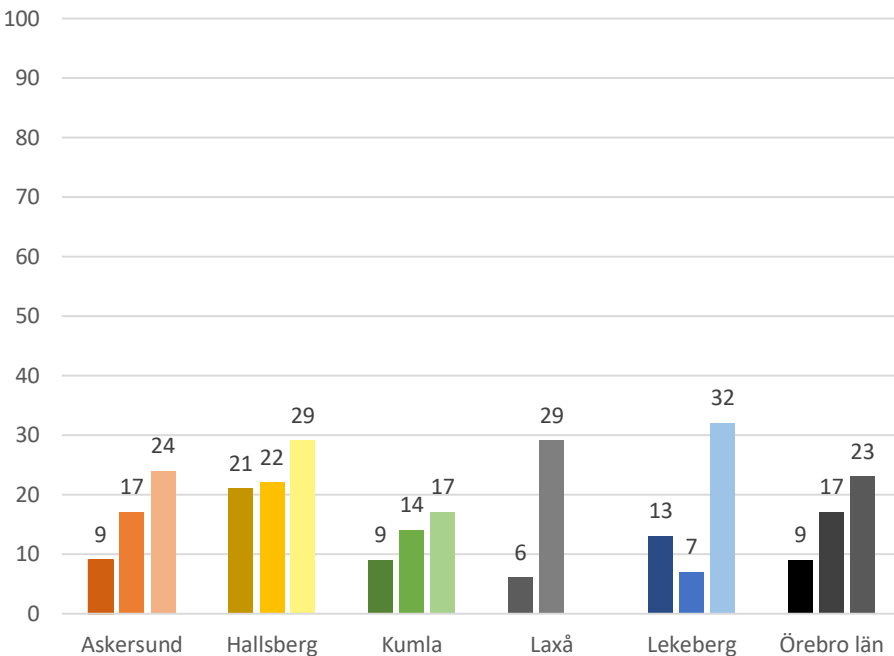
Källa: LHM, 2020

Har blivit tafsad på

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Har någon tafsad på dig eller tvingat dig att ta på dem på ett sexuellt sätt?
Procentandel som svarat 'ja, minst en gång' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

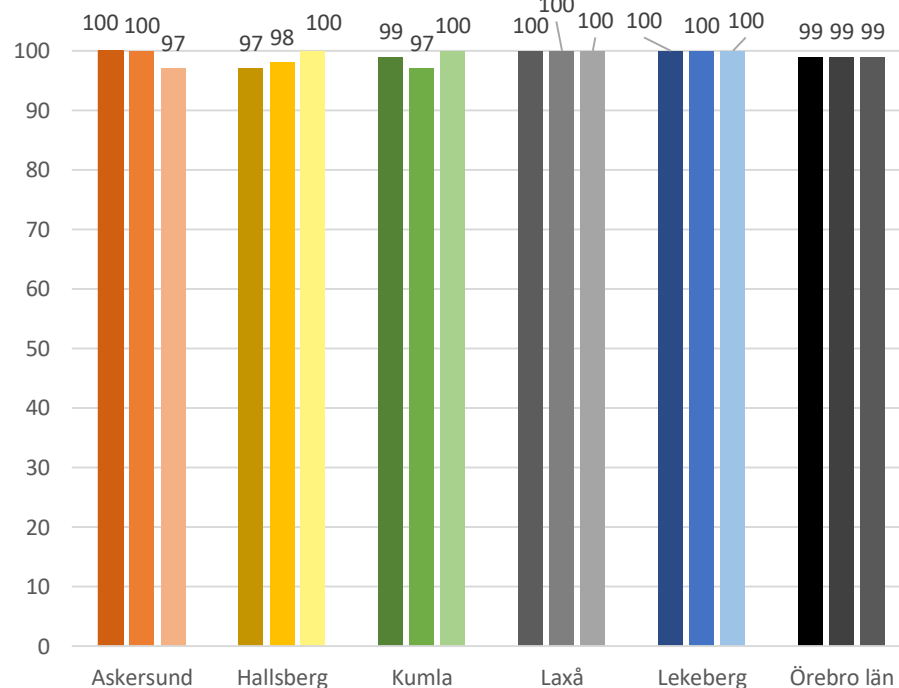
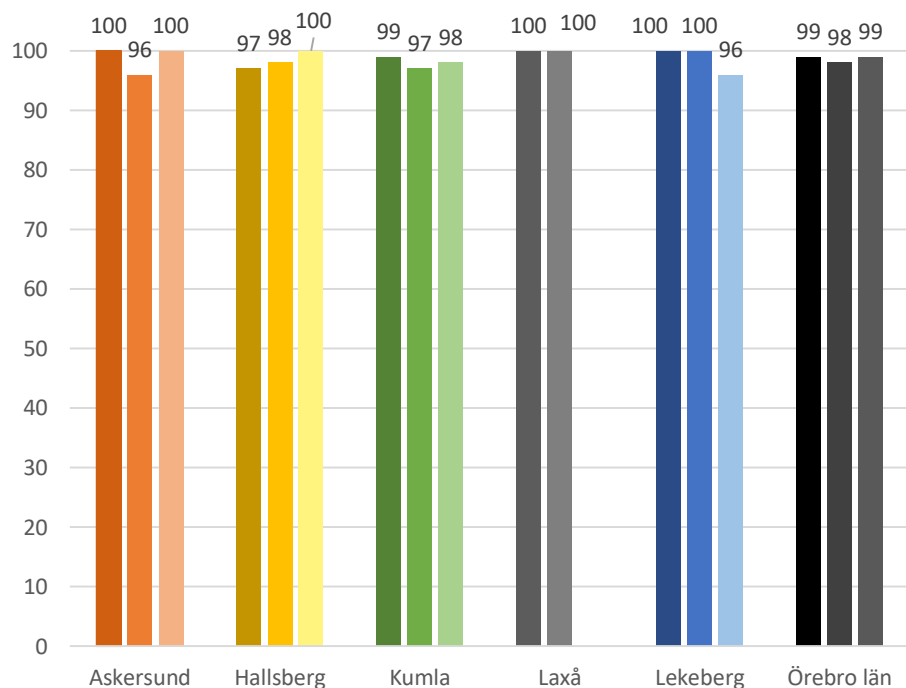
Källa: LHU, 2020

Känner sig trygg i hemmet

Mörk   Åk 7
Mellanljus   Åk 9
Ljus   År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Känner du dig trygg i hemmet?

Procentandel som svarat 'Ja, alltid/Ja, oftast' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

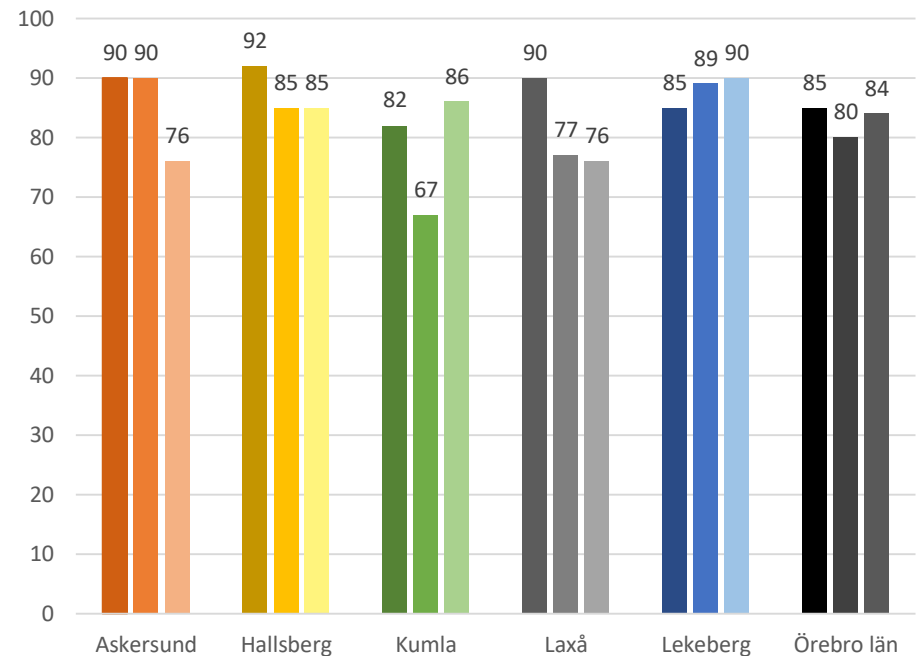
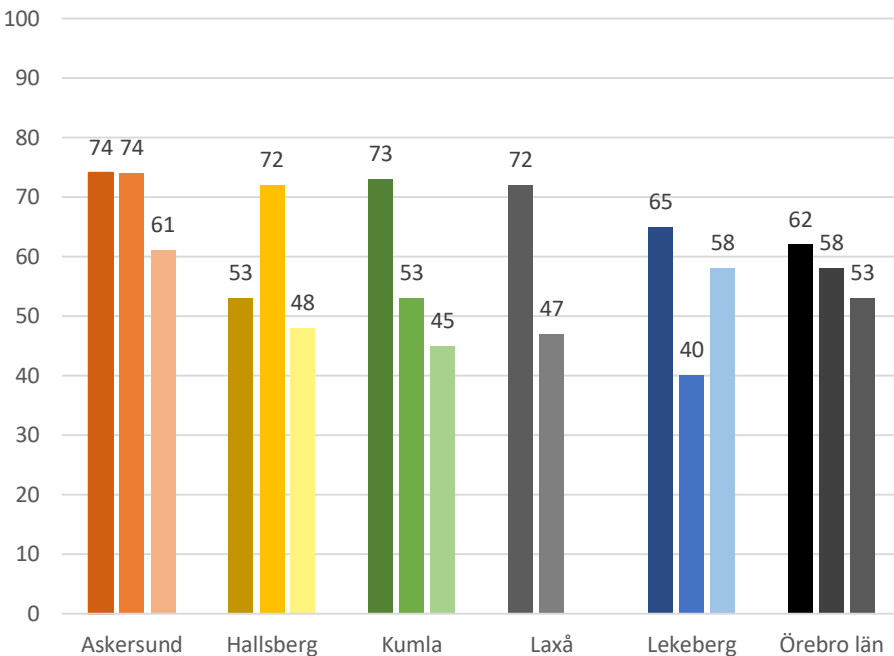
Källa: LHU, 2020

Känner sig trygg på allmän plats – Kvällen/natten

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Känner du dig trygg ute på stan, på allmän plats på kvällen/natten?
Procentandel som svarat 'Ja, alltid/Ja, oftast' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

Källa: LHU, 2020

Levnadsvanor

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

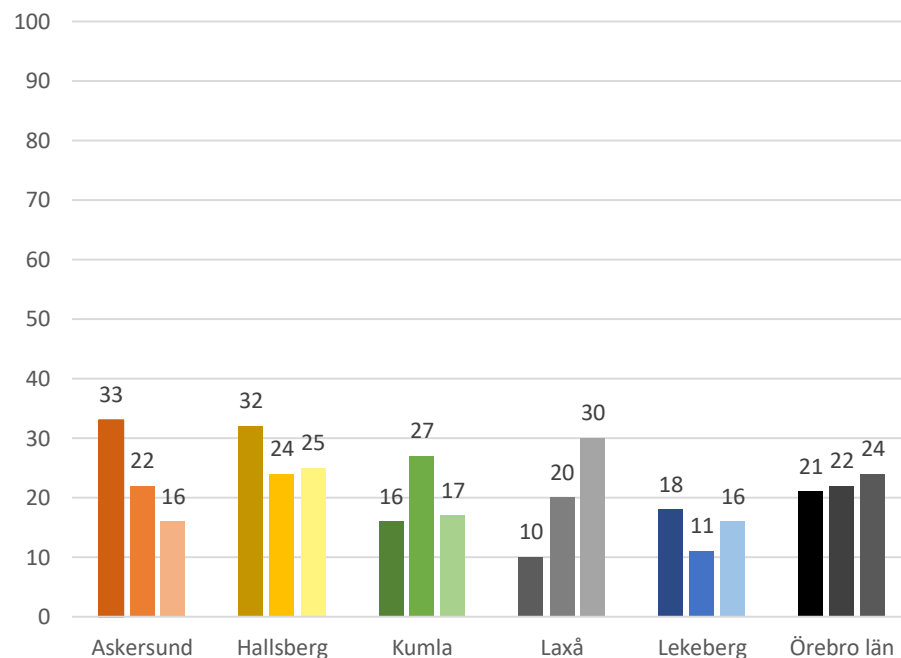
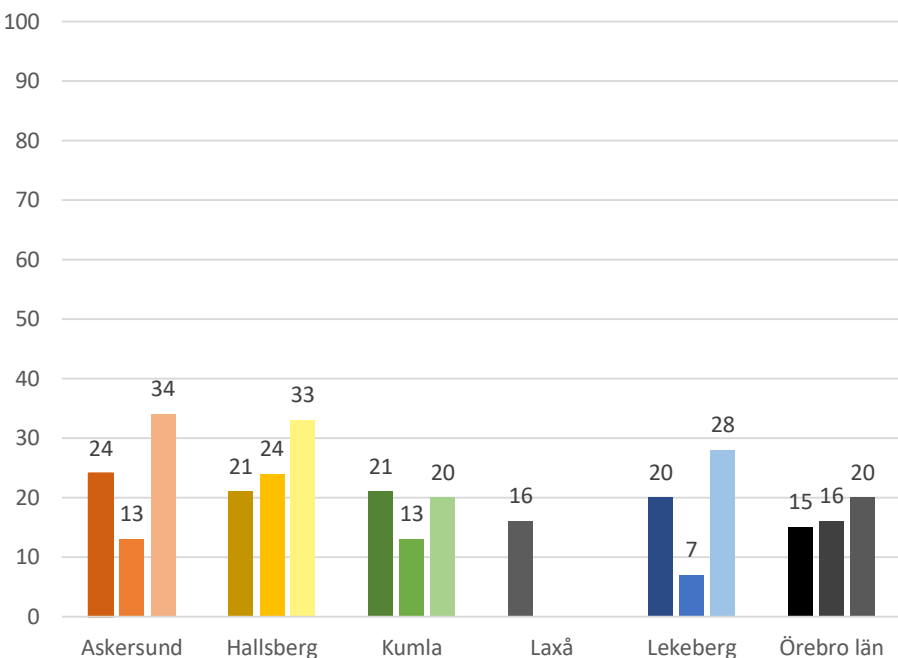

BMI – övervikt och fetma

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNERKES
FOLKHÄLSOTEAM

BMI utifrån angiven vikt och längd
Procentandel som har ett BMI >25 (övervikt och fetma)

Källa: LHU, 2020

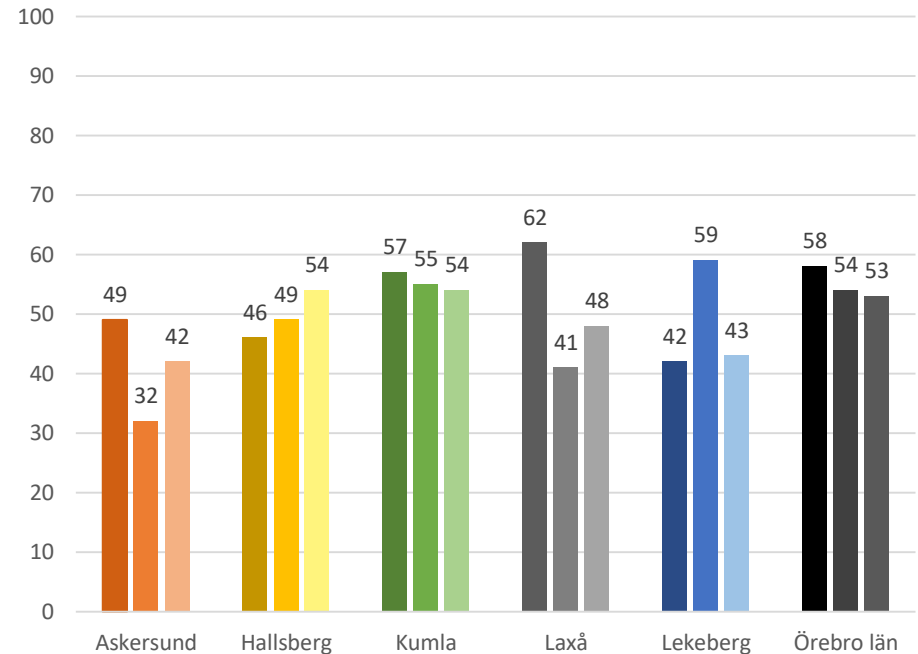
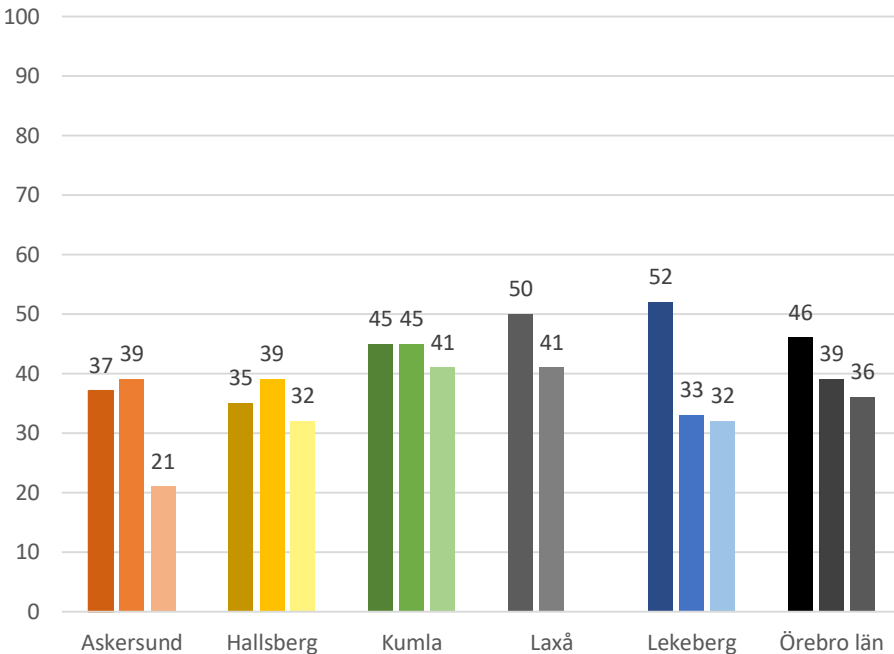

Rör på sig mer än 60 min/dag

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Hur mycket rör du dig i snitt per dag, tex. går, cyklar eller idrottar
Procentandel som svarat '60 minuter eller mer' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

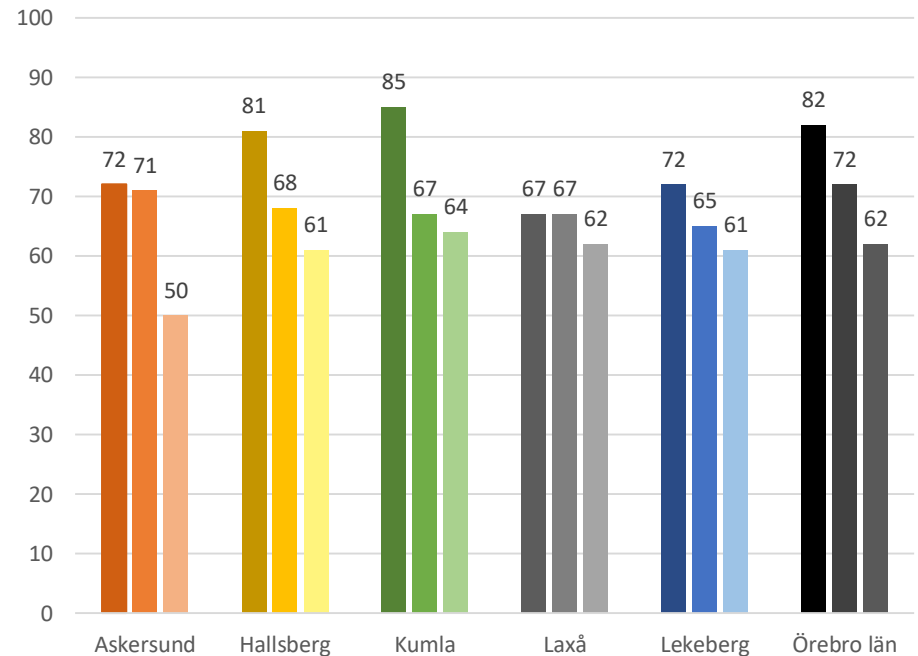
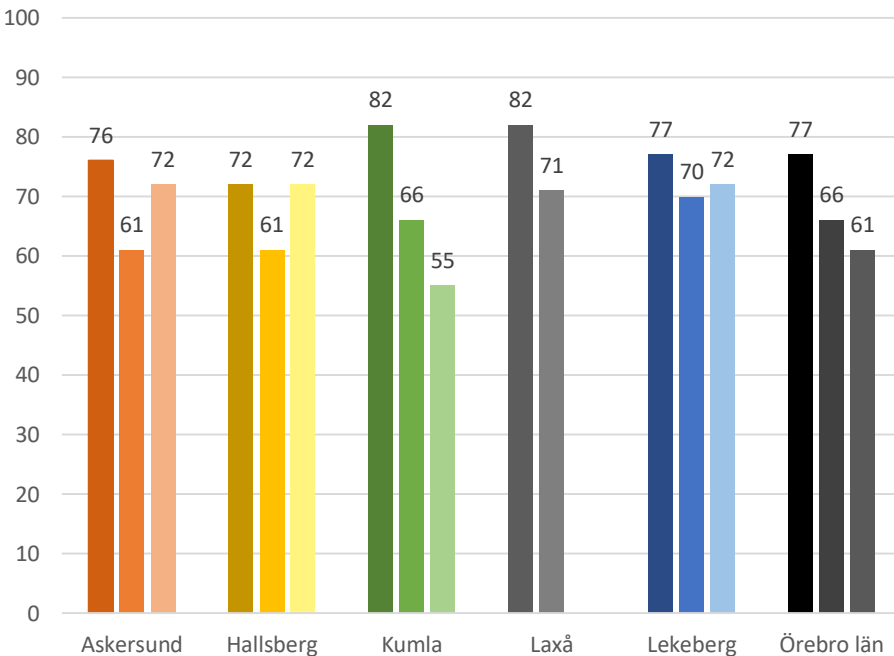
Källa: LHM, 2020

Sover tillräckligt

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Andel som uppger att de sover 7 timmar eller mer per natt på vardagar
Procentandel som svarat 'sover tillräckligt' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

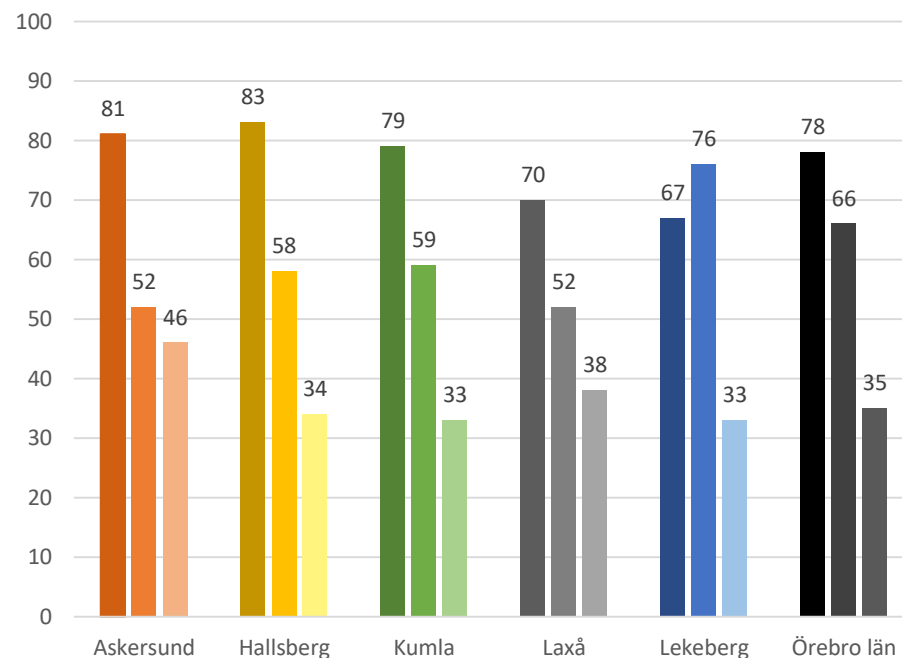
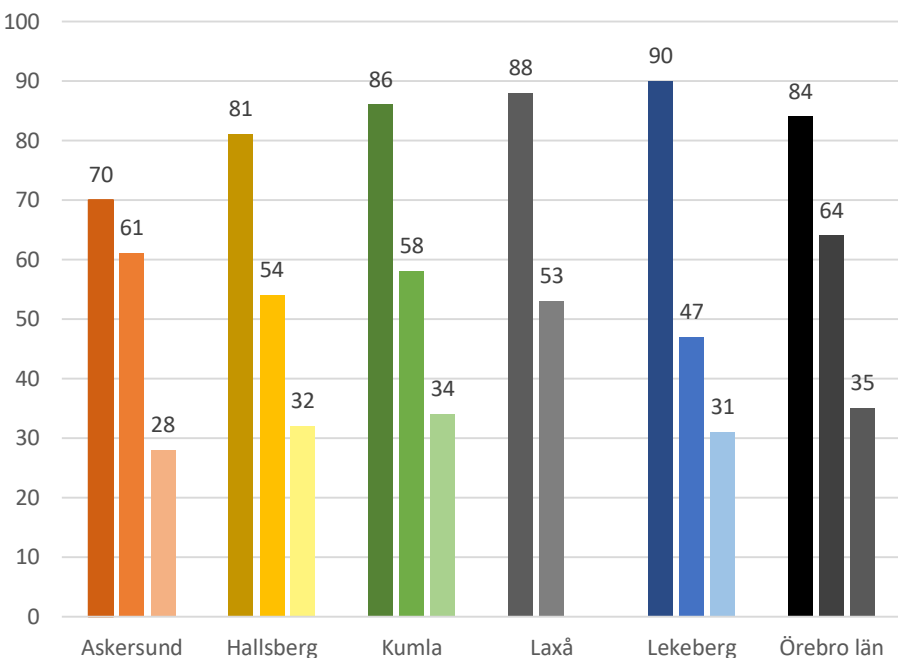
Källa: LHU, 2020

Har aldrig druckit alkohol

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Har du någon gång druckit alkohol?

Procentandel som svarat 'Nej' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

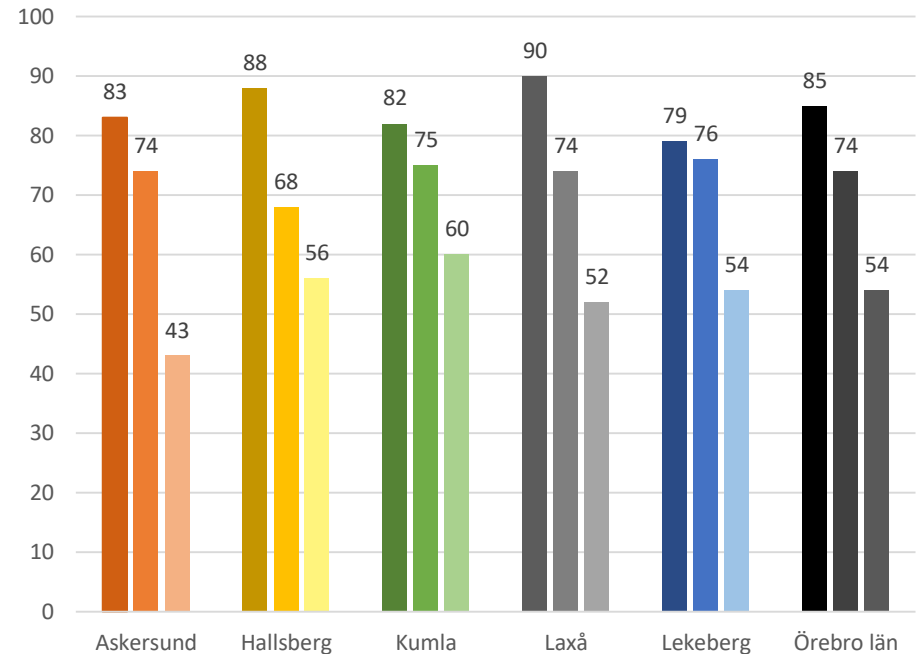
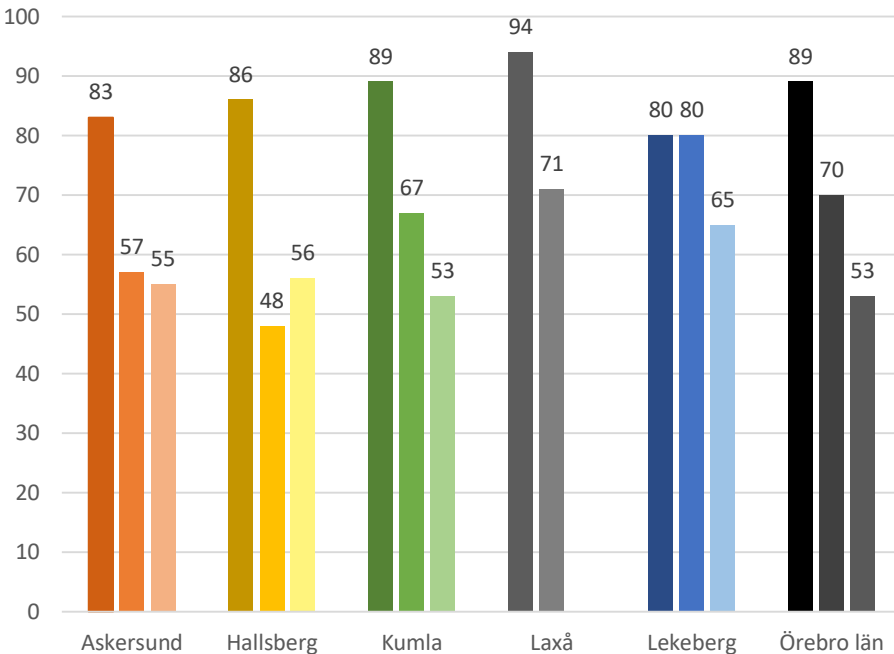
Källa: LHU, 2020

Har aldrig rökt

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Röker du?

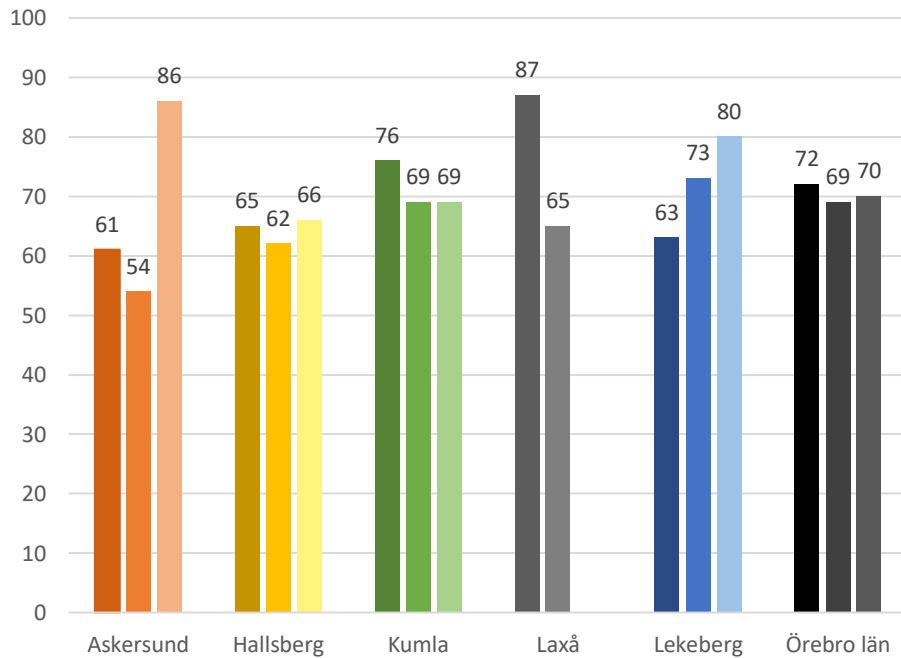
Procentandel som svarat 'Har aldrig rökt' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

Källa: LHU, 2020

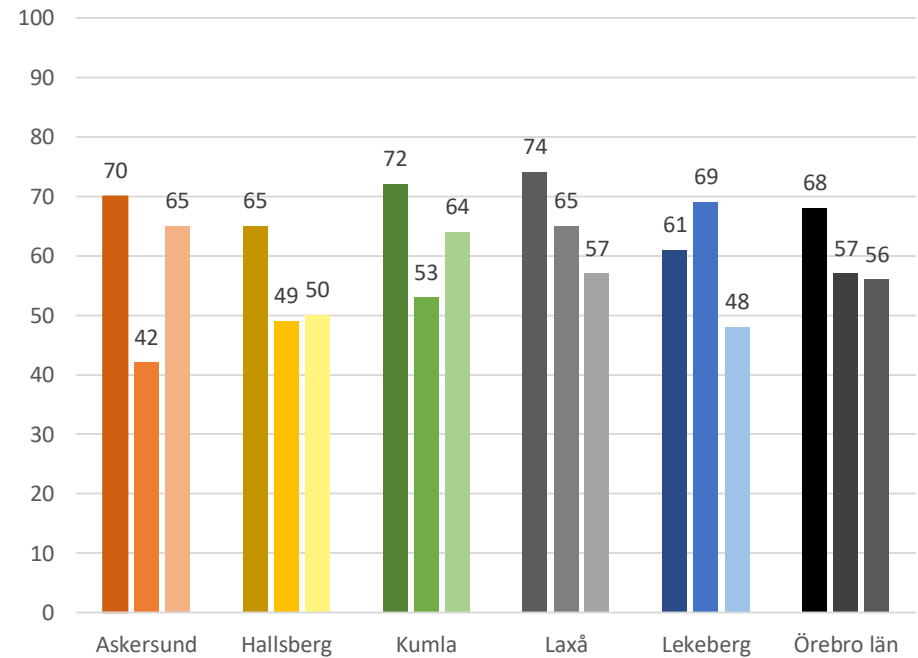
Attityd till narkotika

Mörk	Åk 7
Mellanljus	Åk 9
Ljus	År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Det är bra att användandet av narkotika är olagligt.

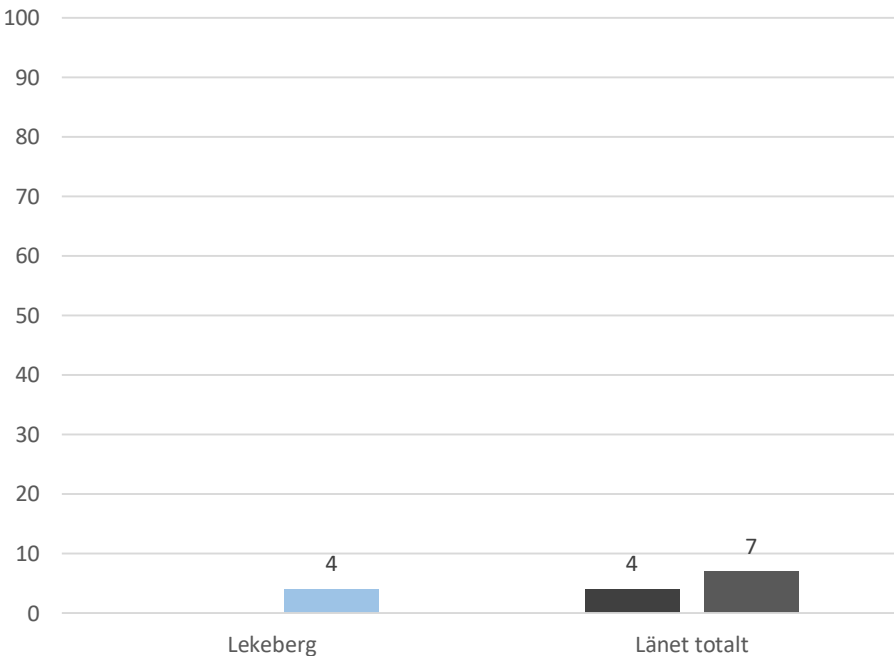
Procentandel som svarat 'Håller helt med' i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

Källa: LHU, 2020

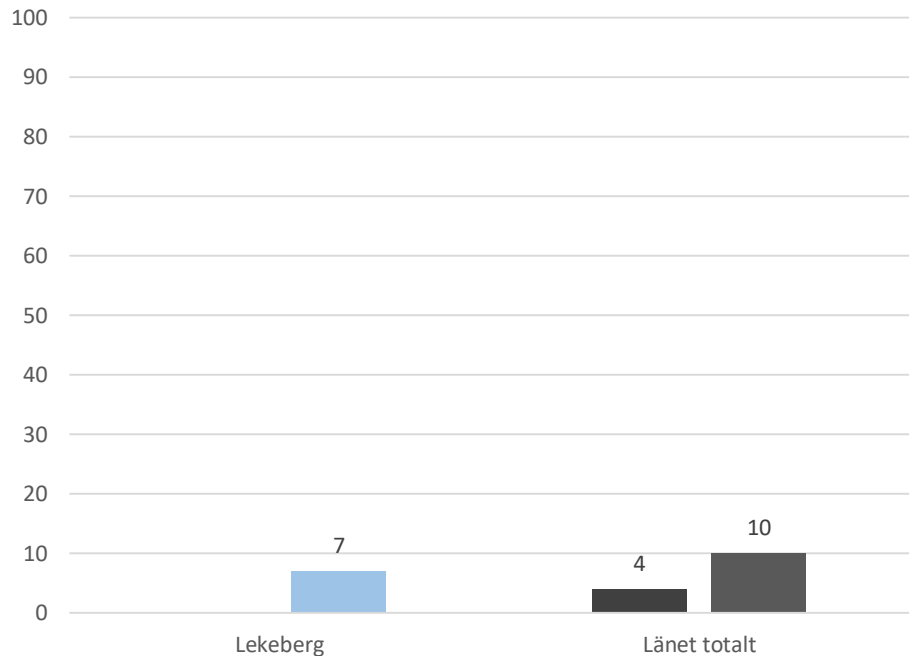
Har provat narkotika

Mellanljus Åk 9
Ljus År 2 gym. (elevens bostadsort enligt enkätsvar)

Tjejer

Killar

SYDNÄRKES
FOLKHÄLSOTEAM

Har du någon gång använt narkotika?

Procentandel som svarat "Ja, under de senaste 30 dagarna / Ja, under de senaste 12 månaderna / Ja, för mer än 12 månader sedan" i förhållande till samtliga som svarat på frågan.

Källa: LHU, 2020

Digitalt analysverktyg

- *Region Örebro läns webbplats:*
www.regionorebrolan.se/livohalsaung
- *Interaktiv rapport:*
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiOGFhN2NmMzUtMjA5NC00NGUxLThhYWltZGQ3ZWU3OWQ0YTczliwidCI6ImFIY2U1YjE5LTgyMjctNGMyNy04MjE4LTZhZWVxMjBlYzA2MjI5LmMiOiI6h9>

